

mében a kereskedelmi ügyleten, váltón vagy más magánjogi címen alapuló oly pénztartozást, amelyet valóságban aranyban vagy aranyérmékben kell fizetni, az adós a pengőérték törvényes fizetési eszközeivel teljesíthet. Akkor azonban, mikor az adós a fizetést a pengőérték törvényes fizetési eszközeiben felajánlja, a hitelező a fizetés elhalasztását kívánhatja.

Az új rendelet értelmében az olyan hitelező, akinek javára valósággal aranyban vagy aranyérmékben való teljesítés van kikötve és aki e rendelet hatálybalépése előtt a követelés pengőértékben való elfogadása helyett a teljesítés elhalasztását választotta, e rendelet hatálybalépésétől számított 30 nap alatt közölheti adósával, hogy a követelésnek pengőértékben való kifizetését követeli. E nyilatkozat megtétele után azonban nem térhet vissza arra a kívánságra, hogy a fizetés a 410/1932. M. E. sz. rendelet értelmében elhalasztassék.

A nemzetközi áru fuvarozással kapcsolatos tartozásoknak külföldi fizetési eszközökben való teljesítéséről szóló 1936. évi január hó 1. napján hatályba lépett 13.954/1935. Eln. K. K. M. számú rendelete. (B. K. 292. sz.)

A hazai közlekedési vállalatok a külföldön feladott és Magyarországon kiszolgáltatásra kerülő áruküldeményeket terhelő 10 arany svájci frankon felüli előfuvar és minden olyan költséget, amely külföldi közlekedési vállalatot illet meg, amennyiben a fennálló rendelkezések szerint az ilyen előfuvar vagy egyéb költségek egyáltalában átvehetők, olyan külföldi fizetési eszközökben kötelesek a fuvarozó féltől beszedni, amelyek az előfuvar és egyéb költségek átvételéből keletkező tartozások kiegyenlítésére felhasználhatók.

A Magyar Nemzeti Banknak a magyar—jugoszláv fizetési forgalomról kiadott 187. számú körlevele.

1936. január 15.-étől kezdve a két állam közötti fizetési forgalom lebonyolítása, a *devizakompensáció* útján történik, melynek értelmében a magyar—jugoszláv áru forgalomból eredő dinárfizetések a mindenkori kereslet és kínálat szerint kialakuló felárak mellett fognak devizakompensációban adásvétel útján kielégítést nyerni. A lebonyolító bankok: a Pénzüntézeti Központ, a Magyar Általános Hitelbank, a Magyar Leszámtoló és Pénzváltó Bank és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

A *Jugoszláviából szállító magyar exportőr kizárólag* „E” jelű lilaszínű kiviteli tanúsítványon a Magyar Nemzeti Bankkal szemben visszavonhatlan kötelezettséget vállal arra, hogy az áruszállításból eredő dinárkövetelést legkésőbb az üzletkötés feltételeiben megállapított esedékesség időpontjában a felsorolt lebonyolító bankok valamelyike útján a magyar—jugoszláv devizakompensációban el fogja adni és e célból valamely lebonyolító banknak „limitálás” nélküli eladási megbízást ad. Egyszersmind köteles aziránt intézkedni, hogy a számla szerinti dinár-ellenérték a lebonyolító bankok valamelyikének

jugoszláviai levelezőjénél vezetett számlájára lefizetésre kerüljön. A lebonyolító bank a jugoszláv levelezők napi jóváírási értesítései alapján a megtörtént visszafizetésről az exportőrt haladéktalanul értesíti.

A jugoszláv áruk magyar importőrjének 1936. január 15-től kezdődően deviza kiutalásra irányuló igénylés helyett dinárvásárlási engedélyre irányuló igénylést kell benyújtani az e célra rendszeresített nyomtatvány felhasználásával, mégpedig a fennálló szabályok szerint valamely megbízott pénzintézet útján.

Ha a kiadott vásárlási engedélyek nem az engedélyezett teljes összeg erejéig vétetnek igénybe, az engedély birtokosa az engedélyen nyilatkozni köteles arra nézve, hogy az igénybe nem vett összegre vásárlási jogát kívánja-e még későbbi időponttal gyakorolni.

A lebonyolító bankok kötelesek jugoszláviai levelezőjüknel vezetett számlájukra befolyt tételekre a kedvezményezett magyar exportőr által adott eladási megbízásokat e megbízások vételétől, a vásárlási engedélyek alapján az importőrök által adott vételi megbízásokat pedig e megbízás vételétől számított 24 órán belül a magyar—jugoszláv devizakompensációban elszámolni. Az elszámolásnál a dinárkövetelést eladó félnek a kompensáció napján jegyzett vételi (alacsonyabb) felárat kell téríteni, a dinárkövetelést vevő féltől pedig a kompensáció napján jegyzett eladási (magasabb) felárat kell beszedni. A lebonyolító bankok e napi kompensációkban engedélyt kapnak saját vételi és eladási megbízásaik kiegyenlítésére. Egyes lebonyolító bankok vételi vagy eladási többletösszegei elsősorban a többi lebonyolító bank megfelelő ellentételeinek felvétele, illetőleg átengedése útján fognak kiegyenlítettetni.

Az 1936. január 1-e előtt Magyarországon elvámolt árukövetelések kiegyenlítése ugyanilyen rendszer szerint történik azzal a megszorítással, hogy a M. N. B. csak azokra a tételekre fog vásárlási engedélyeket kiadni, amelyeket a jugoszláv Nemzeti Bank a vele létesített megállapodás keretében, mint régi jugoszláv követelést, a Magyar Nemzeti Bankkal folytatólagosan közölni fog.

Egyéb nem áruszállításból eredő dinárkövetelések („finánc”-követelések) a két jegybank esetenként kiadott hozzájárulásával a fenti devizakompensáció keretébe ártartozások kiegyenlítésére szintén felhasználhatók és a tételeket az előírt módon a négy lebonyolító banknak eladásra fel kell ajánlani.

Az áruforgalom keretén kívül eső fizetések (utazás, gyógykezelés, tanulmányi út, támogatás, illetmények, nyugdíjak stb.) igénylési, engedélyezési és folyósítási rendje nem változik.

Azok az exportőrök, kik 1936. január 14-ig bezárólag dinárbeszolgáltatási kötelezettséget vállaltak, a Magyar Árucsereforgalmi Intézet Rt.-gal szemben vállalt kötelezettségek alól mentesülnek, ha a javukra befizetésre kerülő dinárösszegeket a lebonyolító bankok útján a magyar—jugoszláv devizakompensáció keretében eladják.

Az ilyen követelésekkel rendelkező exportörök intézkedni kötelesek, hogy az áruk dinárellenértéke valamely lebonyolító bank jugszláviai levelezőjénél vezetett számlájára fizetessék be.

Ha a magyar importőr a korábban kiutalt dinár-összegeket 1936. január 14-én d. e. 11 óráig bezárólag nem hívta le, a kiutaló levél hatályát veszti és azt a M. N. B. bankosztálya import-deviza csoportjánál be kell szolgáltatni. A beszolgáltatott kiutaló levelek helyett az importőr vásárlási engedélyeket kap.

A Magyar Nemzeti Bank román fizetési forgalomra vonatkozó 178. számú körlevelének hatályon kívül helyezése tárgyában kiadott 185. számú körlevele.

Ennek alapján a Romániába importált áruk ellenértékének 40 %-át a Román Nemzeti Banknak a Magyar Általános Hitelbanknál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál vezetett pengőszámláira ismét csak a M. N. B. bankosztályának import-deviza csoportja előzetes engedélyével lehet lefizetni és a deviza-igényléseket a megbízott pénzügyintézetek útján ismét közvetlenül a M. kir. Külkereskedelmi Hivatalnál kell benyújtani.

A Magyar Nemzeti Banknak a magyar—osztrák kliringre vonatkozó 184. számú körlevele.

A magyar—osztrák kliring keretébe tartozó tételek bankjegy vagy csekk formájában osztrák schillingben vagy egyéb külföldi pénznemben *közvetlenül nem* szolgáltatathatók be. Az ilyen beszolgáltatást eszközölni kívánó fél a vonatkozó tételt három héten belül az osztrák Nemzeti Bank Wien útján tartozik beszolgáltatni. A Magyar Nemzeti Bank a beszolgáltatás lehetővé tétele céljából szükséges kivitteli engedélyt megadja. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a magyar—osztrák határszéli forgalomban exportvaluta fejében beszolgáltatásra kerülő bankjegyekre, amennyiben azok esetenként a 100 schilling összeget nem haladják meg.

Az OTI részéről nyújtott betegségi biztosítási segélyek igényléseivel kapcsolatos „munkaadói igazolvány” megtérítési díjának mérséklése tárgyában 1936. január 1-én életbelépett 264.040/1935. B. M. számú rendelet. (B. K. 1936. 1. sz.)

A rendelet értelmében az e tárgyban kiadott 261.960/1935. B. M. számú rendelet (B. K. 203. sz.) határozmányai 1935. december 31. napját követően még továbbra is hatályban maradnak.

A külföldi magyar intézetek szervezeti, ügyviteli és igazgatási szabályzatának megállapítása tárgyában kiadott 17.200/1936. IV. VKM. számú rendelet. (B. K. 12. szám.)

Külföldi magyar intézetek a következők: a Bécsi Magyar Intézet, a Bécsi gróf Klebelsberg Kunó Magyar Történetkutató intézet, a Berliini Magyar Intézet, a Római Magyar Intézet, még pedig a